

Jämlikhetsutskottets motion

Motion gällande:

Hur kan Stockholms stad motverka rasism?

Situationsbeskrivning

Rasism grundar sig i att människor har okunskap kring andra kulturer och religioner. Dessa främmande kulturer och religioner har under många år skrämmt individer och folkgrupper. Okunskap blandat med rädsla för det främmande, samt både positiva och negativa fördomar kring olika folkgrupper, kulturer och religioner skapar tillsammans rasism¹.

Det finns olika typer av rasism som uttrycks på olika sätt. Den mest uppmärksammade av dessa är den idag relativt marginaliserade socialdarwinistiska rasismen där folkslag delas in i olika raser och tilldelas olika egenskaper som värderas, och de starkare raserna ska konkurrera ut de svagare². Trots att denna rasism växer är det största problemet i samhället den osynliga kulturrasismen som diskriminerar utifrån individens kultur och religion³. Denna form av rasism märks på ett mindre uppenbart plan och förekommer i stort sett överallt⁴. År 2015 hade cirka 31,5% av Stockholms befolkning utländsk bakgrund, därför påverkas många av detta fenomen⁵

Kulturrasismen har blivit normaliserad på grund av den gamla assimileringstanken i uppbyggandet av vårt samhälle, det vill säga tanken om att suddas ut alla skillnader mellan olika kulturer och få

---

¹ Mot rasism, Röda korset. (u.å.) *Rasism föds ur fördomar och rädsla*.
<https://www.motrasism.fi/node/5214g/> [Hämtad: 2017-11-20]

² Nationalencyklopedin, *Socialdarwinism*, (u.å.).
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/socialdarwinism>.
[Hämtad 2017-11-20].

³ Nationalencyklopedin, *Kulturrasism*, (u.å.).
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kulturrasism>
[Hämtad: 2017-11-20]

⁴ UMO, *Rasism*, (u.å.).
<http://www.umo.se/Vald--krankningar/Rasism/> [Hämtad: 2017-11-20].

⁵ Stockholms Stad, *Statistik och Fakta*, (2017-03-06)
<http://www.stockholm.se/OmStockholm/Fakta-och-kartor/> [Hämtad: 2017-11-20].

dem att smälta ihop med allmänheten⁶. Visandet av individuell kultur ska försvinna och likaså visandet av religiös tillhörighet.

Under senare år har vi sett en normalisering av rasistiska och främlingsfientliga åsikter, delvis på grund av den högerpopulistiska våg som går genom Europa⁷. De religiösa minoriteterna är ofta offer för den kultur-rasistiska modellen då de stämplas som omoderna och förtryckande i skola, sociala medier och annan media⁸.

Enligt statistik från BRÅ syns en tydlig ökning i hatbrott mot religiösa minoriteter av olika slag.⁹ Likaså ökar främlingsfientliga hatbrott¹⁰. Diskriminering finns även i stor grad på arbets- och bostadsmarknaden. En annan studie visade att en svensk testperson fick mer än 2,5 gånger fler kallelser till intervju än en testperson med bakgrund i Mellanöstern¹¹. Ett fältexperiment från 2008 visar att en manlig sökande med ett svenskt klingande namn får mer än dubbelt så många inbjudningar från hyresvärdar till lägenhetsvisningar än en manlig sökande med typiskt arabiskt namn¹².

Orsaker

Att analysera och bevisa orsaker bakom rasism är väldigt komplext. Därför är det svårt att hitta bra samt trovärdiga källor, av de punkter vi har lyckats få fram lyder dessa tre följande punkter: historia, maktfaktor och okunskap.

---

⁶ Nationalencyklopedin, *Assimilation*, (u.å).
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/assimilation> [Hämtad: 2017-11-20].

⁷ Independent, *Hungary election: Concerns as neo-Nazi Jobbik party wins 20% of votes.*(2014-04-07)
<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/concerns-as-neo-nazi-jobbik-party-wins-20-of-hungary-vote-9244541.html> [Hämtad: 2017-11-20].

⁸ Dagens Nyheter, *Att vara i hennes kläder* (2016-10-05)
<https://www.dn.se/ledare/kolumner/nathan-shachar-att-vara-i-hennes-klader/>
[Hämtad: 2017-11-20]

⁹ Brottsförebyggande rådet, *Hatbrott* [2017-08-16]
<https://www.bra.se/brott-och-statistik/statistik-utifran-brottstyper/hatbrott.html>
[Hämtad: 2017-11-20]

¹⁰ Brottsförebyggande rådet, *Hatbrottsstatistik* (2017-11-14)
<https://www.bra.se/brott-och-statistik/statistiska-undersokningar/hatbrottsstatistik.html> [Hämtad: 2017-11-20]

¹¹ Socialvetenskaplig tidskrift, *Fältexperiment för att studera etnisk diskriminering på den svenska arbets- och bostadsmarknaden*, (2009)
<http://journals.lub.lu.se/index.php/svt/article/viewFile/15867/14352> [Hämtad: 2017-11-20]

¹² Nationalekonomi, *etnisk diskriminering - vad vet vi, vad behöver vi veta, och vad kan vi göra.* [
<https://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/43-4-%20aa.pdf>
[Hämtad: 2017-11-20]

Om man ska driva en gedigen antirasistisk kamp för långsiktiga såväl som kraftiga förbättringar så har historia en obetingad och en kraftigt signifikant del i processen till förbättringen. Om vi analyserar Sveriges historia så kan vi hitta väldigt mörka delar av den som antingen har negligerats, eller istället idealiseras till en partisk tendens för att glorifiera och rättfärdiga många obehagliga delar som Sverige har varit ansvariga för¹³.

Forum för levande historia har gjort en empirisk såväl som en långvarig historisk processforskning där de analyserar Sveriges rasistiska och diskriminerande historia gentemot andra etniska minoritetsgrupper. Det som granskningen då tydliggör och presenterar Sveriges roll inom alla tider då rasismen var djupt inrotade i den kontrollerande regimen under Sveriges dåvarande tid. Forskningen tar upp exempel som b.l.a. hatet mot den romska folkgruppen, Sveriges kolonialmakt, Sveriges roll inom rasbiologi och det rasbiologiska institutet, islamofobin och rasismen inom flyktingpolitiken.

Den här analysen hävdar att rasismens orsaker är ifrån den extremt brutala och ociviliserade historien och de historiska levnadsförhållandena mellan olika människor. Rasismens mest progressiva faktor är just makten, den makten har etablerat samhällen som drivs av rasistiska ideologier. Mycket av det försvann under upplysningstiden men rasism existerar kvar än idag. Enligt analysen beror det på de kraftigt inrotade strukturerna som har blivit vanemässiga bland samhällets befolkning och utvecklats till stereotypiska bilder om omvärlden vilket leder till en form av okunskap.

I Sveriges moderna historia, då Sverige blev mångkulturellt så har assimileringstanken präglat attityden mot immigration. Utbildningen i religionskunskap är starkt påverkad av samhället och dess bild av den sekulära staten samt den politiska korrektheten. Den syn av den sekulära staten som är dominant idag är lik den franska modellen, där det anses vara negativt att visa någon form av religiös tillhörighet i form av kors, Hijab, kippa eller liknande. I Frankrike får därför elever inte ha på sig dessa symboler¹⁴. Idén bakom detta är att man ska

---

¹³ Ericsson, M. (2016). *Historisk forskning om rasism och främlingsfientlighet i Sverige*. Lund: Elanders tryckeri (2016).
http://www.levandehistoria.se/sites/default/files/material_file/historisk_forskning_om_rasism_och_framlingsfientlighet_i_sverige.pdf

[Hämtad: 2017-10-25]

¹⁴ The Guardian , Burqa bans, headscarves and veils: a timeline of legislation in the west (2017-03-14)

integrera samhället mer och se förbi skillnader genom att göra alla "neutrala"¹⁵.

Men i verkligheten blir det en motsatt effekt då religiösa människor som vill visa sin tillhörighet förtrycks, marginaliseras och inte tillåts klä sig på ett sätt som passar dem. Det missgynnar även dem genom att göra religion till något som inte är vedertaget, och till något som inte finns "här hos oss" utan någonstans "där", i andra länder. Detta är i verkligheten ett grundläggande brott mot individens frihet. Det resulterar även i de fördomar och den antipati mot religiösa människor som blir allt vanligare, och i sin tur i att hatbrotten på religiösa grunder ökar så drastiskt. Det är dessutom ännu mer problematiskt när man inser att majoriteten av de människor som migrerar till Sverige är religiösa till skillnad från majoritetsbefolkningen i Sverige¹⁶.

En annan källa från filmcentrum lyfter synvinkeln utav en forskning som även visar och hävdar följande; menar forskarna bakom analysen att det finns många viktiga personer inom den svensk historia som har haft väldigt mörka och obehagliga situationer innanför det svenska historieundervisning de har valt att idealisera utbildningen och endast visa de goda sidorna bakom dessa personer¹⁷.

Segregationen i ett samhälle går hand i hand med den ökande rasismen som ständig växer och normaliseras i ett samhälle. Det kan väldigt snabbt resultera i rasism eftersom det i många fall inte finns någon gemenskap och samhörighet mellan människor av olika ursprung och religion.

Konsekvenser

Utrikes födda är mer misstänksamma till kriminalitet än inrikes födda enligt migrationsinfo¹⁸. En anledning till kriminalitet är att

---

<https://www.theguardian.com/world/2017/mar/14/headscarves-and-muslim-veil-ban-debate-timeline>

[Hämtad: 2017-11-20]

¹⁵ Otterbeck & Bevelander, 2006, Islamofobi- en studie av begreppet, ungdomars attityder och unga muslimer utsatthet. Stockholm, Forum för levande historia

¹⁶ Sandberg, E. (Producent/ Författare/Regissör). *Vår mörka historia*. [Tv-dokumentär]. Sverige: Laika film & television.(2009).

<https://filmcentrum.se/dbfiles/movieGuides/fd6f8de4-7c3e-4db5-b163-3cb4120d224f.pdf>

[Hämtad 2017-11-20]

¹⁷ Svenska dagbladet, *Linnés teorier banade väg för rasismen*. (2013-02-20)

<https://www.svd.se/linnes-teorier-banade-vag-for-rasismen>

[Hämtad 2017-11-20]

¹⁸ Migrationsinfo, *Kriminalitet*,(2016-4-13) [Hämtad 2017-11-20]

människor ser det som ett sätt att försörja sig själva och/eller andra, samt att många söker samhörighet och kan ofta hitta kriminella umgängeskretsar. Många unga kriminella har svårt att ta sig ur denna kriminella bana, vilket har stora konsekvenser för både samhället i sig och för individen. Detta bidrar till ännu mer synliga skillnader mellan överklassen och underklass. Många har fördomar om människor i förorten, som till exempel att "alla invandrare är kriminella". Utsätts en individ för rasism dagligen, ökar risken för psykisk ohälsa. Detta påverkar hur individen presterar i skola och jobb eftersom många idag sjukskriver sig på grund av psykisk ohälsa.

19

Fördomar skapas av okunskap, vilket blir tydligt när undervisningen i skolan är bristande och exkluderande. Ur fördomarna växer normer fram, och det krävs kunskap om hur en kan förändra dem. Så fort någon avviker från normaliteten leder det till ett flertal fördomar kring personen. Därför är det viktigt att lära ut vilka normer som behöver stärkas och vilka som kan utmanas.

Den största konsekvensen av rasism är segregation. Unga i invandrartäta förorter kan ofta känna sig utsatta på grund av segregation och rasism, då segregationen i Stockholm har ökat med 8% de senaste tjugo åren.²⁰ Det leder till utanförskap och svåra levnadsförhållanden. Det blir två sociala klyftor mellan rika och fattiga. På grund av segregationen skapas det en "vi och dem"-känsla eftersom Sverige delas upp i två delar: svenskar och invandrare. Det blir ingen jämlikhet, då vissa får bättre omständigheter än andra och trycks bort från samhället. När människor lever så här segregerat får man en trångsynt inblick på hur människor är och betar sig eftersom att man inte bemöter andra kulturer på samma sätt.

En person med en utländsk bakgrund får ofta höra kommentarer på jobbet, arbetet och samhället allmänt att på grund av deras hudfärg, religion, bakgrund ska få ha andra prioriteringar i samhället. Detta leder till att folk blir upprörda och en konflikt kan bildas. Även från andra sida, att folk som har växt upp med att rasism ska vara en positiv ofta tycker det är negativt med just andra etniciteter och skapar en konflikt för att motstå detta.

---

¹⁹ Läkartidningen, *Psykisk ohälsa orsakar längre sjukskrivningar*, u.å <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Nyheter/2017/04/Psykisk-ohalsa-orsakar-langre-sjukskrivningar/> [Hämtad 2017-11-20]

²⁰ Östadius Kristoffer, *Rikare områden blir rikare - invandrartäta områden får mer invandrare* <https://www.dn.se/nyheter/sverige/rika-omraden-blir-rikare-invandrartata-far-fler-invandrare-1/> [Hämtad 2017-10-2]

I Stockholm och resterande Sverige så finns det ingen tydlig konflikt i form av ett krig eller en riktig konflikt i samhället, men det kan ändå leda till en mindre konflikt. Ett exempel är att det bildas en kriminalitet för att det bildas just en segregation av att ofta personer med utländsk bakgrund eftersom att det är svårare för personer med ett utländskt efternamn och få ett jobb istället för en person med ett typiskt svenskt efternamn.

Studier har visat att en person med västerländsk bakgrund har lättare att komma in i arbetsmarknaden än om personen hade afrikansk, asiatisk latinamerikansk bakgrund. Även när man tar hänsyn till skillnad i utbildning, arbetslivserfarenhet och vistelsetid i Sverige är det fortfarande en stor löneskillnad, särskilt för män.²¹

Åtgärdsförslag

Mot bakgrund av dessa fakta föreslår Jämlikhetsutskottet att Ungdomsparlamentet beslutar följande:

1. Stockholms stads skolor kan motverka rasism genom:

- a) *att* fullmäktige ser till att en nytolkning utförs av den nuvarande läroplanen, så att lärare lär ut en inkluderande och realistisk helhetsbild av kulturella och religiösa minoriteter i de samhällsorienterade ämnena. Att fullmäktige ser till att denna nytolkning följs med alla möjliga medel.
- b) *att* fullmäktige ser till att alla skolor ser till att elever deltar i föreläsningar om rasism, fördomar och diskriminering av etniska och religiösa grunder. Dessa föreläsningar ska hållas av människor som har mer kunskap och egna erfarenheter inom ämnet. Arbetsgrupper mot rasism ska skapas i skolor.
- c) *att* lärare och blivande lärare ska gå en obligatorisk kurs i hur rasism och fördomar motarbetas och hanteras på olika plan.
- d) *att* delta i olika projekt med andra skolor, genom exempelvis projektveckor för att öka interaktionen mellan olika samhällsgrupper.
- e) *att* en integrationssatsning införs där nyanlända elever fördelas på alla skolor i Stockholms så gott det går,

---

²¹ Diskrimineringsombudsmannen, *Etnisk tillhörighet som diskrimineringsgrund*, (2017-05-15)
<http://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/etnisk-tillhorighet-som-diskrimineringsgrund/>
[Hämtad 20/11-2017]

och efter en rättvis kvot. Detta ska dock inte ske mot någons vilja, utan snarare tvärtom - alla ska ha rätt att gå i vilken skola de vill.

2. Stockholms stad kan motverka rasism genom:

- a) *att* uppfylla de åtaganden som gjorts i internationella avtal kring mänskliga rättigheter samt fullt ut genomför FN:s konvention angående avskaffande av alla sorters rasdiskriminering.
- b) *att* finansiera organisationer som arbetar mot rasism.
- c) *att* anonymisera cv:t. På så sätt blir det lättare för människor med olika etnicitet, bakgrund eller hudfärg att skaffa anställning. Anställaren skulle då inte få reda på sökarens etnicitet. Namnet behövs dock på statlig nivå osv. Därför ska det anonyma cv:t hållas inom yrken utan sådana krav. Anonymisering av cv:n bidrar till att det blir svårare för arbetsgivare att sortera bort individer med annat ursprung än svenskt.

Med dessa förslag kan Stockholms stad motverka rasism.

Jämlikhetsutskottets ledamöter

Agnes Fagerudd, Ahmed Adan, Alexandra Sandin, Ali Shohani, Ella Dillén Tombs, Elsa Pettersson, Emir Adrovic, Fabian Antezana Andia, Joanna Mirow Emritslöf, Klara Brusell, Marco Cortez, Miqdad Shah, Nils Jersild, Sara Najafian, Stanislaw Polplinski, Tora Bengtsson, Vincent Alm och Zeinab Muse